

Monika Kabatová: Využití textů v hodinách českého jazyka

na 1. stupni ZŠ

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta pedagogická

Katedra českého jazyka a literatury

Plzeň 2013

posudek oponenta diplomové práce

Diplomová práce M. Kabatové se zabývá problematikou využití textu v hodinách českého jazyka na 1. stupni ZŠ. Čítá 124 stran a již v úvodu musím poznamenat, že se jedná o práci velmi zdařilou.

V prvních pěti kapitolách se autorka věnuje teoretickým podkladům práce (vymezení pojmu *text*, druhy paměti, styly učení, vyučovací metody atd.). Prokazuje zde schopnost samostatné práce s odbornou literaturou jak v obsahové, tak i jazykové rovině.

Stěžejní je ale kapitola šestá, kam diplomantka umístila dvacet textů využitelných ve výuce českého jazyka ve 4. třídě ZŠ a doplnila je o cvičení, která jsou autorsky původní. Texty byly zvoleny tak, aby respektovaly věk žáků a aby působily motivačně. Při tvorbě cvičení se M. Kabatová držela vhodných zásad: 1. Cvičení se zaměřují na jevy probírané ve 4. třídě ZŠ. 2. Cvičení respektují všechny tři složky předmětu, tj. jazyk, sloh a literaturu. 3. Cvičení podporují mezipředmětové vztahy. 4. Cvičení nejsou monotónní, jsou různorodá. 5. Cvičení umožňují střídat různé formy práce.

V diplomové práci je shromážděno velké množství přínosného materiálu, který skrývá potenciál k dalšímu rozvíjení – ať už autorkou, nebo jinými učiteli. Cvičení jsou nápaditá, daří se propojovat jednotlivé složky předmětu i nacházet vazby na předměty ostatní. U každého

tematického celku jsou formulovány cíle a klíčové kompetence, na začátku kapitoly je tabulka s návrhem časového umístění aktivit.

Diplomantka se však nevyhnula několika málo chybám, které zmíním. Kromě drobných pravopisných prohřešků bych zmínila nevhodnou interpretaci přísloví *Oheň je dobrý sluha, ale špatný pán* (s. 65), opomenutí negativního odstínu u přísloví *Vrána k vráně sedá, rovný rovného si hledá* (s. 66) a nesprávně uvedený opak k přísloví *Opakování je matka moudrosti*, a to *Práce kvapná, málo platná* (s. 66). U přísloví a pranostik bych upřednostnila menší množství jednotek a také bych některé frazémy vyměnila za méně náročné, tedy známější.

Problém také spatřuji v nerespektování zásady gradace či logického postupu při kladení otázek. Např. na s. 89 (motivační otázky k textu) je vhodné se žáků zeptat nejprve na to, zda znají město Boleslav a vědí, kde leží. Podobně je tomu na s. 59 (motivační otázky k textu) – děti by si měly nejdříve ujasnit, zda rozumí pojmu *pranostika*, pak teprve mohou hledat příklady.

Přes výše uvedené výtky považuji diplomovou práci M. Kabatové za velmi kvalitní a doporučuji ji k obhajobě. Navrhuji hodnotit ji v rozmezí výborně až velmi dobře.

Otázky k obhajobě:

1. Měla jste možnost vyzkoušet některá cvičení s žáky 4. ročníku ZŠ?
2. Na co je třeba dát pozor při výběru vhodných textů?

V Plzni dne 22. května 2013

Mgr. Dita Macháčková